

โครงการเกษตรกรปลอดภัยผู้บริโภคปลอดภัยด้วยสมุนไพรล้างพิษในชุมชน
ตำบลสุวรรณคาม อำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัดสกลนคร
ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากเกษตรกรในปัจจุบันนิยมใช้เครื่องมือทำการเกษตรมากขึ้นเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการผลิตและเก็บเกี่ยวผลผลิตซึ่งการใช้เครื่องมือเหล่านั้นอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมทั้งในน้ำพื้นดินและอากาศที่ได้รับสารพิษจากอุปกรณ์เครื่องมือในการเกษตรโดยตรงแล้วนั้นนับวันความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ทั้งด้านการแพทย์ สาธารณสุข อุตสาหกรรม และเทคโนโลยีการสื่อสาร มีวิวัฒนาการเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์สะดวกสบายยิ่งขึ้น แต่สิ่งที่สำคัญคือเรื่องอาหารการกิน ไม่ว่าจะเป็นสังคมเมือง หรือชนบท ต่างก็แทบจะมีวิถีชีวิตที่ไม่แตกต่างกันมากนัก เพราะอาหารที่นิยมก็มาจากร้านสะดวกซื้อ หรือร้านอาหารตามสั่ง ซึ่งวัตถุดิบส่วนใหญ่ ก็มาจากภาคเกษตร ดังนั้นการเกษตรจึงมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของผู้คนในทุกระดับชั้น

วัตถุดิบหรือผลผลิตที่มาจากภาคเกษตรนั้น แฉกแล้วหรือว่าปลอดภัย ไร้สารตกค้าง ไม่ว่าจะเป็นเนื้อสัตว์ หรือพืชผัก ผลไม้ อาจจะมีการปนเปื้อนสิ่งเจือปน และสารแปลกปลอม เช่น สารเร่งเนื้อแดง เป็นสารกลุ่ม เบต้าอะโกนิสต์ ปกติใช้เป็นยารักษาหอบหืดในคน แต่มีผู้ลักลอบนำมาใช้ผสมในอาหารสุกรเพื่อเพิ่มเนื้อแดง และลดไขมันในเนื้อ สารบอแรกซ์ หรือชื่อทางการค้าทั่วไปว่า น้ำประสานทอง ผงกรอบ ผงเนื้อนิ่ม สารข้าวตอก และผงกันบูด มีลักษณะไม่มีกลิ่น เป็นผลึกละเอียด หรือผงสีขาว ละลายน้ำได้ดี ไม่ละลายในแอลกอฮอล์ ๙๕% มีการนำมาใช้ประโยชน์ในทางอุตสาหกรรม และมีคุณสมบัติทำให้เกิดสารประกอบเชิงซ้อนกับสารประกอบอินทรีย์โพลีไฮดรอกซี (Organic polyhydroxy compound) เกิดเป็นสารหุ่ย กรอบ และเป็นวัตถุ กันเสีย จึงมีการลักลอบนำมาผสมลงในอาหารหลายชนิด เช่น เนื้อหมู ปลาบด ลูกชิ้น และผลไม้ดอง สารฟอร์มาลิน สารกันรา หรือกรดซาลิซิลิก เป็นสารเคมีตัวหนึ่งที่น่ามาใช้เป็นวัตถุกันเสีย กันรา มีการลักลอบใส่ในน้ำผักผลไม้ดอง สารฟอกขาว หรือ สารโซเดียมไฮโดรซัลไฟด์ เป็นสารเคมีที่มีคุณสมบัติในการฟอกสีของอาหาร และยับยั้งการเจริญเติบโตของ ยีสต์ รา แบคทีเรีย มักจะถูกนำมาใช้เพื่อให้อาหารมีสีขาว คุณภาพดี และสุดท้ายคือ ยาฆ่าแมลง หรือสารเคมีกำจัดศัตรูพืช คือวัตถุมีพิษที่นำเพื่อป้องกัน กำจัดศัตรูพืช ซึ่งได้รับอนุญาตให้ใช้ได้บางชนิด แต่ต้องทิ้งระยะให้สารหมดความเป็นพิษก่อนการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ผู้ผลิตที่อยู่ในกระบวนการ ทั้ง ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ได้ทบทวน ไตร่ตรอง และรับผิดชอบให้มากขึ้น ต่อวัตถุดิบที่จะนำมาผ่านกระบวนการเป็นอาหาร ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่ปลอดภัย ไร้สารพิษตกค้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรควรได้รับการอบรมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสารพิษตกค้างในเนื้อสัตว์ และพืชผักผลไม้ต่างๆ ก่อนที่จะนำออกสู่ท้องตลาด หรืออย่างน้อยก็ควรเริ่มที่ตัวผู้บริโภคก่อน โดยการให้ความสำคัญกับพืชพรรณธัญญาหาร ที่มีคุณภาพ รับประทานอาหารที่มีแหล่งที่มาชัดเจน ตรวจสอบได้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมพัฒนาอาหารของโลกให้ปลอดภัยจากสารพิษ และสารตกค้าง ที่เป็นอันตรายต่อมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม

ดังนั้นงานแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนสุวรรณ จึงได้จัดโครงการนี้ขึ้นเพื่อให้เกษตรกรและผู้บริโภคได้มีสุขภาพที่ดีขึ้นและได้รับความรู้และเข้าใจในการปฏิบัติตัวเพื่อหลีกเลี่ยงสารพิษที่ใช้ในการเกษตร

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อตรวจคัดกรองภาวะเสี่ยงของเกษตรกร
๒. เพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกรในการป้องกันสารพิษจากสารเคมี
๓. เพื่อให้เกษตรกรตระหนักถึงการใส่สารเคมีและยาปราบศัตรูพืช

เป้าหมาย

เกษตรกรในเขตรับผิดชอบ รพ.สต.บ้านโนนสุวรรณ จำนวน ๑๐๐ คน

วิธีการดำเนินงาน

๑. สำรวจ/วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูลกลุ่มเป้าหมายในตำบลสุวรรณคาม
๒. สรุปผลการสำรวจและวางแผนการให้บริการวิชาการ
๓. เขียนโครงการเพื่อขออนุมัติงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลสุวรรณคาม
๔. ประชุมคณะทำงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง
๕. จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์
๖. ออกตรวจคัดกรองเกษตรกร
๗. อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรที่มีความเสี่ยง
๘. สรุปผลและติดตาม ประเมินผล การดำเนินงาน/โครงการภายในเดือน กันยายน ๒๕๖๒

งบประมาณ

งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลสุวรรณคาม จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๒ มื้อๆละ ๒๕ บาท จำนวน ๑๐๐ คน เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อๆละ ๕๐ บาท จำนวน ๑๐๐ คน เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท

สถานที่ดำเนินงาน

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนสุวรรณ

ระยะเวลาดำเนินงาน

วันที่ ๑ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๒

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรได้ทราบความเสี่ยงของตนเองในการใช้ชีวิตประจำวัน
๒. เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงมีความรู้ในการดูแลตนเอง
๓. ประชาชนทั่วไปมีความรู้เรื่องสารเคมีและวิธีป้องกันที่ถูกต้อง

ผู้รับผิดชอบโครงการ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนสุวรรณ

ลงชื่อ นทีชฌา ผู้เขียนโครงการ

(นางสาวหทัยชนก บุญจันทร์)

แพทย์แผนไทย

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ

(นางอุบลรัตน์ เจริญไชย)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนสุวรรณ

ลงชื่อ ผู้เห็นชอบ

(นางสาวดวงฤดี ราชคำ)

เลขานุการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น

หรือพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม

ลงชื่อ ผู้อนุมัติโครงการ

(นายทองศรี อัครพันธ์)

ประธานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น

หรือพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม

๑๗๖ (๕) อบรมให้ความรู้เรื่องการบริโภคอาหารปลอดภัย เน้นธรรมชาติ ปลอดภัย พิษ

